Învingătorul e cu atît mai onorat cu cît învinsul este mai renumit. (Servantes)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI 31 iulie 2009

Anul VIII nr. 28 (287)

8 pagini - 2,50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Mandatul EUBAM a fost prelungit

Potrivit MAEIE, directoratul Relații Externe al Comisiei Europene a informat Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova despre faptul că mandatul Misiunii Comisiei Europene de asistență la frontieră în Republica Moldova și Ucraina (EUBAM) a fost prelungit pe o perioadă de 2 ani începînd cu 1 decembrie 2009. Activitatea Misiunii Uniunii Europene de Asistență la frontiera dintre Moldova și Ucraina a fost lansată la 30 noiembrie 2005 la solicitarea comună a Președintelui Republicii Moldova și a Președintelui Ucrainei.

Misiunea este un organ de consultanță și tehnic. Ea nu are putere executivă. Obiectivele Misiunii sînt: colaborarea cu Moldova și Ucraina în scopul armonizării standardelor și procedurilor lor de gestionare a frontierei cu cele în vigoare în statele-membre ale UE; asistarea la întărirea capacităților profesioniste ale serviciilor vamale și de frontieră ale Moldovei și Ucrainei la nivel operațional; dezvoltarea capacităților de analiză a riscurilor; perfecționarea cooperării și a complementării reciproce a serviciilor vamale și de frontieră cu alte agenții de executare a legilor; promovarea cooperării transfrontaliere.

Inițial activitatea Misiunii a fost programată pentru 2 ani, însă în 2007 mandatul EUBAM a fost extins încă pentru 2 ani – pînă în noiembrie 2009. Sediul central se află în orașul Odessa, Misiunea dispunînd în prezent de 6 oficii în teren amplasate la frontiera moldo-ucraineană – 3 de partea moldovenească și 3 de cea ucraineană. În prezent, Misiunea constă dintr-un personal de 230 de colaboratori ce include 119 angajati internaționali din 22 state-membre ale UE (Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Cipru, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Olanda, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia și Marea Britanie), 3 țări din CSI (Gerogia, Kazahstan, Tadjikistan) și 111 angajați locali (din Moldova și Ucraina).

Misiunea oferă training la locul de muncă și consultanță oficialităților moldovene și celor ucrainene, sporindu-le în acest mod capacitățile de executare eficientă a controalelor vamale și transfrontaliere și de supraveghere a frontierei.

Bugetul Misiunii prevăzut până în noiembrie 2007 constituia 20,2 milioane de euro, iar din decembrie 2007 pînă în noiembrie 2009 – 24 mln euro.

La etapele următoare, finanțarea se va efectua în baza Programului de activitate regională TACIS. Suplimentar la finanțarea de către CE a bugetului de bază al EUBAM, un șir de state-membre UE oferă de asemenea contribuții directe la Misiune, finanțînd activitatea specialiștilor în domeniul frontierei delegați la Misiune din propriile servicii naționale.

Misiunea coordonează un proiect de 9 milioane de euro finanțat de Comisia Europeană sub denumirea de BOMMOLUK (Îmbunătățirea Controlului Frontierei la hotarul moldo-ucrainean). Prima parte a proiectului se focalizează asupra procurării de utilaje, dezvoltarea analizei riscurilor și cursurilor de instruire pentru colaboratorii de la punctele mixte de trecere a frontierei.

Frontiera de stat moldo-ucraineană alcătuiește 1222 km în lungime, avînd 955 km de frontieră „verde" și 267 km de frontieră „albastră". Cele 67 de puncte oficiale permanente de trecere a frontierei de stat includ punctele de trecere internaționale, interstatale și locale. În zilele de sărbătoare se deschid suplimentar încă 2 puncte. 470 km ai acestei frontiere din partea moldovenească se află cub controlul așa-numitelor autorități ale regiunii transnistrene a Moldovei, incluzînd 25 de puncte oficiale de trecere spre Ucraina (5 internaționale, 8 interstatale și 12locale). „Frontiera internă" dintre regiunea transnistreană și alte regiuni ale Moldovei nu este monitorizată de grănicerii moldoveni, dar există posturi vamale mobile asistate de poliție la intersecțiile rutiere.

Alegerile constitue un test crucial pentru Moldova

O șansă pentru toți actorii politici să-și dovedească atașamentul pentru democrație

Într-o relatare care a fost trimisă recent de la Bruxelles, se scrie că Uniunea Europeană insistă ca alegerile desfășurate recent vor fi pentru Moldova „un test crucial". Totodată, se pare ca europenii nu par să aibă prea multe mijloace de presiune asupra Chișinăului.

Amadeus Altafaj, purtătorul de cuvînt al Comisiei Europene, a ținut să precizeze: „Alegerile din 29 iulie, sperăm noi, vor reprezenta o șansă pentru autorități și pentru ceilalți actori politici, să-și dovedească atașamentul față de principiile democrației. O democratie funcțională, cu instituții funcționale, sînt cruciale pentru stabilitatea Moldovei și a regiunii ".

Pentru moment, oficialități europene au remarcat deja anumite neajunsuri ale campaniei electorale care ar putea contrazice așteptările optimiste ale Comisiei. Kalman Mizsei, reprezentatul UE în Moldova, a criticat deja tonul extrem de dur al acuzațiilor schimbate de comuniști și opoziție. Iar din aprilie, constată Mizsei, s-a degradat și situația libertății mediilor de informare.

În tot cazul, Moldova reprezintă în aceste zile un test important pentru Parteneriatul Estic, oferit de Uniunea Europeană, un test și pentru filozofia „schimbării induse" care stă la baza politicii externe europene. Pentru că astfel de schimbări, spre mai multă democrație, transparență sau justiție corectă, nu pot fi induse decît în măsura în care și partenerul, în acest caz, Republica Moldova, le acceptă. Uniunea Europeană nu poate dar nici nu vrea să forțeze reformele.

Pe de altă parte, Uniunea trebuie să fie mereu în poziția de a negocia cu toți partenerii – ceea ce înseamnă neutralitate. În consecință, cînd vine vorba de alegeri, rolul Uniunii se reduce la un minim, și anume să asigure că sînt repectate regulile de bază.

În cadrul Uniunii Europene există cel puțin 3 grupuri informale, care promovează politici diferite față de vecinii estici: așa-numitul grup al prietenilor Rusiei, care cîntăresc orice decizie și în funcție de interesele Moscovei; în cazul special al Moldovei, România este izolata în cadrul Uniunii, din cauza tensiunilor și disputelor existente; un ultim grup informal este format din Germania și Polonia, care încearcă, cu duhul blîndeții, să convingă Moldova să renunțe la vizele pentru cetățenii români. Pînă acum fara succes.

Și dacă Republica Moldova nu se ridică la așteptările Uniunii Europene ? Purtătorul de cuvînt al Comisiei, Amadeu Altafaj, avertizează că un asemenea comportament va avea consecințe. Nu precizează însă care anume ? „Este în puterea Moldovei să dovedească întregii comunități internaționale că este o democrație funcțională și stabilă ."

Cea mai drastică sancțiune, în acest moment, ar fi suspendarea Republicii Moldova din Parteneriatul Estic – opțiune pe care nici o oficialitate europeană nu o comentează.

Uniunea Europeană nu poate folosi în acest moment nici pîrghia financiară; pe de o parte, pentru că instabilitatea internă face imposibilă orice promisiune de ajutor pentru Moldova, ajutor de care ar avea mare nevoie în această perioadă de criză. Pe de altă parte, Chișinăul s-a întors spre est, apelînd la ajutorul Rusiei și Chinei. Cu succes se pare, pentru că ambele au promis un sprijin substanțial.

Flash

În campania electorală a alegerilor parlamentare anticipate partidele au cheltuit peste 16 mln lei

În campania electorală a alegerilor parlamentare anticipate din 29 iulie partidele au cheltuit în total 16,09 mln lei. Aceste sume au fost raportate de partide la Comisia Electorală Centrală (CEC).

Cel mai mult a cheltuit Partidul Comuniştilor – 3,8 mln lei, urmat de Partidul Democrat – 3,7 mln lei, Alianţa „Moldova Noastră" – 3 mln lei, Partidul Liberal Democrat din Moldova – 2,2 mln lei. Celelalte formaţiuni au cheltuit mai puţin de 2 mln lei.

De asemenea, CEC a anunţat că pe parcursul perioadei electorale a adoptat 281 de hotărîri, dintre care 42 asupra contestaţiilor şi sesizărilor parvenite, 64 privind acreditarea observatorilor naţionali, internaţionali şi mass-media etc.

Doar două dintre hotărîrile adoptate nu au fost executate.

În total, pentru monitorizarea alegerilor parlamentare din 29 iulie 2009, CEC a acreditat 488 de observatori internaţionali din partea a 30 de organizaţii (inclusiv 8 din partea a 5 instituţii electorale străine) şi 2672 observatori naţionali din partea a 15 organizaţii (inclusiv 3 concurenţi electorali). A fost refuzată acreditarea la 87 persoane.

CEC a acreditat 55 de jurnalişti străini de la 38 instituţii mass-media.

În actuala campanie electorală au fost mai puţine încălcări decît în cea precedentă

În actuala campanie electorală au fost de patru ori mai puţine încălcări decît în precedenta, a declarat marţi, 28 iulie, într-o conferinţă de presă Petru Corduneanu, şeful Direcţiei ordine publică din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (MAI).

Pentru alegerile din 29 iulie, MAI a adoptat un plan de menţinere a ordinii publice în cele 1954 secţii de votare de pe teritoriul Republicii Moldova.

500 de poliţişti au asigurat ordinea publică din jurul secţiilor de votare. Pentru fiecare raion a fost desemnat cîte un vicecomisar şi doi adjuncţi care vor monitoriza procesul electoral.

Pentru ziua alegerilor este interzisă comercializarea băuturilor alcoolice în preajma secţiilor de votare. „Persoanele care vor încălca regulile de comercializare a băuturilor alcoolice li se va întocmi un proces-verbal şi vor fi sancţionate conform legii", a adăugat Corduneanu.

În actuala campanie electorală au fost înregistrate 23 de încălcări, faţă de 89 în precedenta campanie.

Opt mii de buletine de vot pentru secţiile de votare din România

Autorităţile moldovene au trimis 8000 de buletine de vot pentru cele două secţii de votare din România, amenajate la Ambasada Republicii Moldova şi la Secţia consulară din Bucureşti, a declarat ministrul consilier al Ambasadei, Iurie Cerbari.

El a afirmat că misiunile diplomatice au fost pregătite să-i primească pe toţi cetăţenii moldoveni care au dorit să-şi exprime opţiunea electorală la alegerile parlamentare anticipate.

Cerbari a menţionat că va face informări de presă cu privire la numărul celor care s-au prezentat la urne.

Votul s-a desfăşurat între orele 7.00 şi 21.00 pe baza paşaportului emis de autorităţile din Republica Moldova, chiar dacă actul era expirat, sau a livretului de marinar, a precizat ministrul consilier al Ambasadei.

La alegerile din 5 aprilie, 4300 de cetăţeni moldoveni şi-au exprimat opţiunile de vot în România.

Alegerile au fost parţial incorecte

„Vom spune că alegerile au fost parţial incorecte", a menţionat purtătoarea de cuvînt a Ligii Pentru Apărarea Drepturilor Omului din Moldova, Rima Plăcintă-Condraţchi, la o conferinţă de presă în dimineaţa zilei de 30 iulie.

LADOM face parte din Coaliţia Civică pentru Alegeri Libere şi Corecte – Coaliţia 2009 – şi a trimis în teritoriu peste 2000 de observatori care au monitorizat alegerile parlamentare de miercuri, 29 iulie.

De regulă, observatorii internaţionali se pronunţă asupra corectitudinii scrutinelor după observatorii locali, dar după alegerile din 5 aprilie, observatorii CSI nu au ţinut cont de această uzanţă nescrisă

Ministerul Justiţiei

Calitatea actului de justiţie afectează executarea sa

Exercitînd dreptul la replică în temeiul articolelor 16 din Codul civil şi 16 din Codul audiovizualului, Ministerul Justiţiei respinge categoric acuzaţiile Galinei Rusu formulate în contextul refuzului de a-i elibera licenţa de avocat.

Considerăm neclară decizia Curţii de Apel Chişinău din 12 mai 2009, prin care a fost dispusă eliberarea licenţei de avocat, care nu poate fi executată în modul corespunzător fără a înţelege esenţa mecanismului de executare, în condiţiile în care Curtea de Apel a recunoscut susţinerea examenului de licenţă de către Galina Rusu, deşi aceasta *a participat doar la două din cele trei probe de concurs*, precum şi avînd în vedere că nu există nici o decizie a Comisiei de licenţiere privind admiterea în profesie, act necesar pentru eliberarea licenţei.

În acest context, Ministerul Justiţiei se ghidează de prevederile legale *exprese* care dispun că licenţa pentru exercitarea profesiei de avocat se eliberează de către Ministerul Justiţiei solicitantului care întruneşte toate condiţiile de admitere în profesie, prevăzute de Legea cu privire la avocatură, în temeiul hotărîrii Comisiei de licenţiere. *Ministerul Justiţiei nu poate substitui actul* acestui organ, precum nici *instanţele judecătoreşti nu se pot substitui unor organe expres abilitate prin Lege să exercite anumite atribuţii*. Mai mult, o hotărîre judecătorească produce efecte pentru *părţile cauzei*, şi anume Galina Rusu şi Comisia de licenţiere, în acest litigiu Ministerul Justiţiei fiind atras doar în calitate de intervenient accesoriu.

Din aceste considerente, Ministerul Justiţiei a solicitat explicarea modului de executare a deciziei Curţii de Apel Chişinău din 12 mai 2009. La 10 iulie 2009, încheierea Curţii de Apel Chişinău privind explicarea modului de executare a fost contestată în ordine de recurs la Curtea Supremă de Justiţie. După emiterea unei decizii definitive în această privinţă, Ministerul Justiţiei va proceda în conformitate cu prevederile legii.

În acelaşi timp, avînd în vedere deficienţele în calitatea actului de justiţie, care afectează executarea eficace a acestuia, precum şi ţinînd cont de faptul că acelaşi complet de judecată a adoptat o soluţie diametral opusă într-o altă cauză similară, cu circumstanţe de fapt şi de drept identice, Ministrul Justiţiei, Preşedintele Consiliului Superior al Magistraturii şi Preşedintele Curţii Supreme de Justiţie au intentat procedura disciplinară în privinţa judecătorilor ce au emis hotărîrea judecătorească în această cauză, care este în curs de examinare la Consiliul Superior al Magistraturii.

Decizia Curţii de Apel Chişinău din 12 mai 2009 şi dispoziţia Ministrului Justiţiei, Preşedintelui Consiliului Superior al Magistraturii şi Preşedintelui Curţii Supreme de Justiţie privind intentarea procedurii disciplinare pot fi accesate pe pagina web oficială a Ministerului Justiţiei www.justice.gov.md

Republica Moldova – cea mai săracă ţară din Europa

Mulţi moldoveni îşi încearcă norocul în afara graniţelor Republicii Moldova, căutînd un loc de muncă în Uniunea Europeană sau Rusia.

„Exodul forţei de muncă a luat într-o asemenea măsură amploare încît ducem lipsă acută de medici, iar în mediul rural lipsesc învăţători."

Astfel, Republica Moldova este considerată a fi cea mai săracă ţară din Europa. Experţii estimează că 1,5 milioane de moldoveni lucrează în prezent peste hotare – ceea ce reprezintă cam o treime din cei 3,6 milioane de locuitori ai Republicii Moldova. Cu banii cîştigaţi în afară, muncitorii îşi susţin familiile rămase acasă. Anul trecut, ei au transferat în Republica Moldova peste 1,5 miliarde de euro, mai mult decît suma tuturor salariilor plătite angajaţilor din ţară.

Criza financiară şi recesiunea economică au agravat însă problemele cu care se confruntă muncitorii plecaţi peste hotare. Igor Munteanu, directorul Institutului nonguvernamental pentru Dezvoltare şi Iniţiativă Socială, explică: *„Republica Moldova este afectată deosebit de grav de criza economică internaţională. Cei care au lucrat în afară transferă acum mai puţini bani acasă. Unii dintre ei chiar se întorc, dar nici aici nu găsesc de lucru. Administraţia publică nu este pregătită să integreze muncitorii care se întorc".*

Potrivit estimărilor, transferurile monetare ale muncitorilor care lucrează peste hotare s-au diminuat cu 60%, ceea ce pune în dificultate familiile rămase acasă. Cu un venit mediu de 150 de euro pe cap de locuitor, Republica Moldova este considerată a fi cea mai săracă ţară la ora actuală din Europa.

De asemenea, experţii constată că RM este un rai pentru traficantii de carne vie. Nu se vede cu ochiul liber, însă relatările despre moldovenii care îşi vînd de pildă un rinichi pentru a supravieţui arată cît de cruntă e sărăcia multora. În plus, experţii ştiu că în Republica Moldova traficanţii de oameni găsesc foarte uşor victime, majoritatea femei, care se lasă atrase de şansa de a lucra în străinătate şi ajung să fie forţate să se prostitueze.

ANUNŢ

Transparency International în colaborare cu Uniunea Juriştilor organizează în octombrie 2009 conferinţa ştiinţifico-practică cu tema „Monitorizarea politicilor anticorupţie în Republica Moldova". Subiectele vor fi prezentate pe trei paliere – politic, economic şi juridic. Doritorii de a participa la conferinţă sînt invitaţi să prezinte tezele (în variantă electronică, volum ce nu depăşeşte 2 pagini format A4) la Transparency International. Data limită de prezentare a tezelor – 5 septembrie 2009. Materialele conferinţei vor fi publicate, culegerea fiind prezentată în cadrul conferinţei.

Pentru contacte: Transparency International – Moldova, str. „31 August 1989", nr. 98, bir. 203,204, tel.: 23-78-76, 20-34-85, e-mail: office@transparency.md.

Persoane de contact Efim Obreja, Iana Spinei.

Comitetul organizatoric

Procuratura Generală

Amatori de staţii radio din taxiuri

Procurorii au expediat în judecată cauza penală în privinţa a 3 persoane sub acuzaţia de comiterea de furturi.

În fapt, în perioada septembrie-decembrie 2008, cei trei, prin spargere de lacăte şi geamuri au pătruns în 12 automobile, majoritatea model „Dacia Logan", din care au sustras staţii radio, automagnitole şi alte bunuri materiale în valoare de peste 70 mii lei.

Staţiile radio erau sustrase cu scopul de a fi vîndute ulterior contra plată altor servicii de taxi.

În cazul în care vor fi recunoscuţi vinovaţi de comiterea infracţiunii incriminate, cei trei riscă o pedeapsă cu amendă în mărime de la 6000 la 20 000 lei sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 ore, sau cu închisoare de pînă la 4 ani.

Denunţ fals

Vizavi de adresarea anonimă, parvenită la Procuratură de la un pretins grup de angajaţi ai Companiei „Union Fenosa" despre existenţa unor scheme frauduloase de utilizare a resurselor bugetare pentru achitarea consumului energiei electrice a conducerii statului, serviciul de presă al Procuraturii informează.

În urma investigaţiilor efectuate de procurori s-a stabilit că toate achitările menţionate sînt efectuate de miniştri, alţi înalţi demnitari, în conformitate cu principiile generale de achitare a facturilor şi nu există nici un fel de acorduri sau alte acte care ar prevede sau permite asemenea acţiuni.

Prin urmare, în cadrul verificării conformităţii conţinutului scrisorii anonime, nu a fost stabilită utilizarea de către funcţionari a resurselor bugetare sau nebugetare dar publice în scopul achitării energiei consumate sau a altor servicii comunale.

Actualmente, procurorii întreprind măsuri de identificare a autorilor scrisorii anonime şi stabilirii scopului care i-a determinat să întocmească şi difuzeze denunţuri false, care, de altfel, constituie o infracţiune cu caracter penal.

Şi-a omorît cumnatul din cauza muzicii

Recent, Procuratura sect. Rîşcani, mun. Chisinau a transmis în judecată cauza penală în privinţa unui tînăr de 32 ani, învinuit de omorul intenţionat al unei persoane.

Potrivit procurorilor, de aproximativ trei ani bărbatul domicilia în casa concubinei sale împreună cu părinţii, fratele şi copilul ei, ducînd o gospodărie comună.

În iunie 2009, după o odihnă în pădure, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a intrat în conflict cu cumnatul său din cauza că în casă prea tare răsună muzica, după care i-a aplicat ultimului o lovitură cu un cuţit de bucătărie. În urma leziunii primite, cumnatul a decedat.

Învinuitul a recunoscut faptul că a aruncat cu cuţitul în cumnat, însă a declarat că nu a avut intenţia să-l omoare.

Este de menţionat faptul că învinuitul activa în calitate de operator într-o firmă, anterior nu a fost condamnat, se caracterizează ca o persoană liniştită, iar cei care-l cunosc nu pot înţelege cum s-a întîmplat această tragedie.

Expertiza psihiatrică l-a recunoscut pe acesta ca fiind responsabil.

Pentru fapta comisă persoana inculpată riscă o pedeapsă cu închisoare de la 8 la 15 ani.

Dacă ai fost maltratat sau cunoşti un caz de tortură, sună la **0 8001 2222**
Apel gratuit din orice localitate din Republica Moldova

Constituția Republicii Moldova la aniversare

Cei care au stat la baza formării, realizării și adoptării Constituției Republicii Moldova s-au întrunit luni 27 iulie în cadrul unor dezbateri pentru a stabili cît de mult se respectă Legea supremă a statului după 15 ani de la adoptare.

„O constituție lacunară, trunchiată ulterior a făcut dintr-o republică parlamentară una superprezidențială, și este încălcată inclusiv de funcționari publici și chiar instituții de stat", la această concluzie au ajuns experții.

Foști judecători la Curtea Constituțională și experți în drept constituțional constată că lacunele existente în Legea de bază a statului moldovenesc provoacă confuzii în viața poilitcă și, ceea ce este și mai grav, condiționează încălcări ale drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor. Modificările operate în Constituție, spun ei, au trunchiat-o, lăsînd loc pentru interpretarea ei ambiguă.

„Avem o situație în țară, ea nu este deloc simplă, și ni se pare nouă că în mare măsură ea este consecința nerespectării Constituției", susține Anatol Plugaru, deputat în primul Parlament al Republicii Molova.

Judecătorii mai cred că multe dintre modificările care s-au făcut pe parcursul anilor au fost negative. Aceștia s-au referit la alegerea șefului statului de către Parlament, procedură care este în contradicție cu primele articole din Constituție.

Autorii constituției sînt de părere că ar trebui creată o comisie constituțională care să revizuiască Legea supremă pentru că există multe articole contradictorii care permit ca aceasta să fie încălcată flagrant.

Una dintre modificările cu efect negativ, după părerea lui Nicolae Osmochescu, fost judecător la Curtea Constituțională,care a stat la „leagănul" Constituției, este cea din 2000, cînd s-a decis ca președintele republicii să fie ales de membrii Parlamentului prin vot secret, renunțîndu-se la votul general al întregii populații: **„**După toate modificările noi am primit în Constituție o republică parlamentară - prezindențială, în realitate – una superprezindențială, în care președintele și-a asumat atribuții care nu-i sînt caracteristice". Totodată, Victor Pușcaș, judecător la Curtea Constituțională, opinează că de la adoptarea Constituției, un șir de inițiative privind revizuirea Legii supreme avizate pozitiv de Curte au fost respinse de Parlament. Pușcaș s-a referit la inițiativa din 2005 de a abilita Curtea Constituțională cu funcția de a examina petițiile cetățenilor înainte ca acestea să ajungă la CEDO. Judecătorul Curții Constituționale este de părere că inițiativa în cauză mai devreme sau mai tîrziu va fi acceptată în Constituția R. Moldova: „Nu de aceea că Curtea Constituțională va stopa, sau va duce la micșorarea plîngerilor la CEDO. Va fi o posibilitate ca cetățenii să se adreseze direct, să-și realizeze drepturile lor. Însă problema e în aceea cum va fi formulată competența Curții Constituționale".

Proiectul de lege de modificare a Constituției nu a întrunit necesarul de voturi în Parlament, fiind respins de opoziție, care a calificat inițiativa ca o încercare de a îngrădi accesul moldovenilor la Curtea Europeană.

S. C.

Drepturile electorale ale alegătorilor din regiunea transnistreană sînt în continuare ignorate

Cetățenii Republicii Moldova domiciliați în regiunea transnistreană au manifestat un interes sporit față de scrutinul anticipat, constată raportul provizoriu Promo-LEX privind ziua alegerilor.

În pofida obstacolelor create de administrația separatistă și a lipsei de informare a alegătorilor din partea autorităților constituționale, la scrutinul anticipat au participat cu 1500 mai mulți alegători decât în 5 aprilie 2009.

Reprezentanții regimului de la Tiraspol au blocat drumurile, verificînd minuțios mijloacele de transport la fiecare post de control. Toate acestea au limitat libertatea persoanelor la libera circulație.

Observatorii au fost amenințați iar, în unele cazuri, chiar înjurați. Reprezentanții administrației publice locale, precum și polițiștii, au fost văzuți în repetate rînduri în raza de 100 metri de la secțiile de votare.

Listele electorale au fost întocmite cu încălcări multiple ale legislației în vigoare. Observatorii Promo-LEX au depistat numeroase cazuri de includere a persoanelor decedate, precum și lipse ale datelor din buletinele de identitate. Totodată, au fost înregistrate cazuri de neglijență și iresponsabilitate din partea membrilor organelor electorale față de atribuțiile ce le revin.

Alegerile de miercuri au avut loc

Scrutinul parlamentar de miercuri poate fi considerat valid. Asta pentru că la urnele de vot s-au prezentat circa un milion și jumătate din cetățenii Republicii Moldova, adică peste 50 la sută din populația cu drept de vot. Anterior, deputații care au fost aleși la 5 aprilie au optat pentru modificarea Codului Electoral și au micșorat rata de participare pînă la 33 la sută. Cea mai înaltă rată de prezență la urne s-a înregistrat în raionul Basarabeasca – 63%. La polul opus, cu 44,1% se situează Găgăuzia. În municipiul Bălți au votat 44,9%. În municipiul Chișinău au votat peste 50 la sută din locuitorii capitalei Se pare că după alegerile de miercuri, 29 iulie, Legislativul va fi constituit din cinci formațiuni politice, PCRM, PDM, PL, PLDM și AMN.

Cele mai multe mandate le vor avea comuniștii

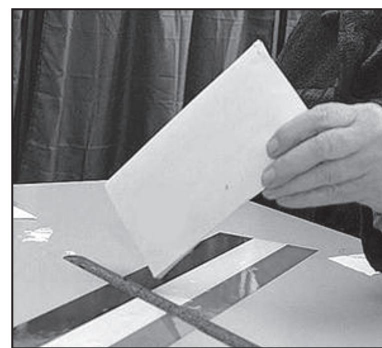
Rezultatele preliminare oficiale arată că PCRM a obținut 45,7 la sută din sufragii, PLDM 16,40%, PL 14,36%, PDM 12,61%, AMN 7,37%. Transformate în mandate de deputat, PCRM ar acumula 48 de mandate, PLDM – 17 mandate, PL – 15 mandate, PDM – 13 mandate, și AMN – 8 mandate. Astfel că nici de această dată, comuniștii nu au majoritatea necesară pentru a alege președintele Republicii Moldova. Se pare că actualul partid de guvernare a pierdut din electorat odată cu pierderea lui Marian Lupu, care a fugit la PDM și a preluat locul de lider a lui Dumitru Diacov. Reamintim că în alegerile precedente, PDM sub conducerea lui Dumitru Diacov nu a acumulat voturile necesare nici măcar pentru a trece pragul electoral. Se pare că achiziția lui Lupu a fost de mare succes pentru Diacov, care, după 29 iulie, își va ocupa locul în Parlament chiar dacă a fost deplasat de pe locul întîi al listei electorale pe poziția a șaptea. Se pare că după opt ani de guvernare, comuniștii vor trece în opoziție. Dar acest lucru depinde, în ultimă instanță, de mișcările care vor fi operate de actualul lider PD, de pe eșichierul de centru al clasei politice, Marian Lupu. Mesajul cu care s-au lansat democrații în alegeri a fost cel de a împăca stînga cu dreapta. Situația politică va fi clară, la primele ședințe ale Parlamentului nou-ales.

Negocierile au început în noaptea scrutinului

Imediat după anunțarea datelor preliminare de către Comisia Electorală Centrală, liderii celor trei partide de opoziție, PL, PLDM și AMN au anunțat că negocierile în vederea formării unei coaliții de guvernare vor începe imediat. „Primul pas este negocierea cu cele 3 partide – PL, PLDM și AMN, apoi discuțiile celor 3 partide cu PD, care sperăm să nu aibă o atitudine duplicitară, să oscileze. Din declarațiile domnului Lupu am observat o tendință de a merge spre partidele liberale și de a nu accepta o formă de cooperare cu comuniștii", a declarat vicepreședintele PL Dorin Chirtoacă. Aceeași poziție și-a anunțat-o și președintele liberal-democrat Vlad Filat. „Vom începe negocierile, în primul rînd cu PL și AMN, cu care vom forma coaliția de guvernare, după care vom negocia cu PD, în speranța că democrații vor fi sinceri și mesajul lor se va adeveri. În urma acestor negocieri urmează să formăm o coaliție largă pentru a începe o guvernare democratică în interesul cetățenilor noștri și viitorul sigur al copiilor noștri", a declarat Filat.

Voronin nu crede Lupu-lui

Și Vladimir Voronin, liderul comuniștilor, a ținut o conferință de presă, după anunțarea datelor preliminare de către CEC. Înainte de a începe să vorbească, Voronin a alungat paza de corp din sala de conferințe de la staful PCRM. „Viorel, mergeți și vă plimbați la aer curat, în partea cealaltă de ușă... repede, repede, repede", le-a spus bodyguarzilor săi liderul PCRM. Voronin și-a exprimat regretele că în 2005 l-a propus anume pe Lupu la funcția de președinte al Parlamentului. „Dacă vreți să știți cine și ce costă omul, dă-i putere și funcții. În 3 luni ne-am clarificat ce prezintă Lupu, dar am avut numai 56 de mandate și scopul principal era ca din acești 56 sa fie retrase cel puțin 6, cumpărate, violate și noi ne-am străduit să păstrăm tot ce ține de unitatea partidului, a fracțiunii", a spus liderul PCRM. Totodată, Voronin a atenționat că Lupu nu este, nici pe departe, o figură importantă în PD. „Să nu credeți că Lupu este acel care a format Partidul Democrat. El s-a căsătorit cu PD și încă nu este tot clar ce poziție are el în acest partid. Aici e interesant. Să vedeți ce va urma. Apreciați-l mai înalt pe Diacov, el știe ce face și face bine", a spus Voronin zîmbind, refuzînd să spună la ce exact se referă. Liderul PCRM a spus că comuniștii se vor conforma „voinței poporului" indiferent de rezultatul final al scrutinului, care va fi clar și exact definitiv abia săptămîna viitoare. „Noi o să acceptăm rezultatul. Mitinguri nu vom face, lovitură de stat nu vom pregăti, dacă așa va fi voința poporului, noi ne vom conforma", a spus Voronin. Întrebat despre viitoarea coaliție din Parlament, Vladimir Voronin a spus ca pledează pentru „o coaliție largă". „Trebuie după alegeri, toți împreună, să nu ținem cont de rezultate, culoare politică, dar să ne unim într-o coaliție largă, pentru țară, pentru suveranitate", a spus Voronin.

Încălcări cu sutele

Și de această dată, observatorii au sesizat faptul că listele electorale sînt imperfecte, în acestea, în continuare, au fost înscrise persoane virtuale. Observatorul din partea PCRM de la una din secțiile de votare din orașul Codru a atenționat că a sesizat mai mulți cetățeni a căror număr din buletin nu corespunde cu numărul înscris în lista electorală. De asemenea, au fost admiși să voteze persoanele cu discordanțe de nume și adrese de domiciliu. În satul Cocieri, au fost aduși, în mod organizat, la votare, pacienții spitalului de psiho-neurologie. Mulți dintre care nici măcar nu știau să scrie și să citească și au spus că vin pentru prima dată la vot. Se pare că alienații mental au fost instruiți din timp pentru cine să voteze și cum să aplice ștampila „votat" în buletine.

La Corjova nu s-a votat

În satul Corjova, jurisdicția căruia este disputată de mai bine de 18 ani între autoritățile de la Chișinău și cele autoproclamate de la Tiraspol, nu s-a votat nici la 29 iulie. Situația tensionată care a persistat în localitate la 5 aprilie s-a repetat miercuri, 29 iulie la anticipate. Chiar dacă secția de votare din localitate a fost deschisă, amenajată și pregătită pentru alegeri, în dimineața de 209 iulie, circa 200 de milițieni transnistreni au furat urna de vot, amplasată în incinta secției, și au blocat intrarea în sediul clădirii. Ulterior, pe parcursul zilei, toate drumurile care leagă localitatea Corjova au fost blocate, sub pretextul inventat de reparație a drumurilor. Locuitorii din Corjova s-au deplasat în satele din apropiere Ustia și Cocieri unde și-au putut exprima liber opțiunea de vot.

Focuri de armă la Sîngera

În orașul Sîngera, din componența municipiului Chișinău, a fost înregistrat un caz ieșit din comun. În amiaza zilie, fiul viceprimarului din localitate Ștefan Bumbu, din partea AMN, a fost împușcat în picior, după ce a încercat să-și salveze tatăl din mîinile unui agresor neidentificat. Băiatul a fost transportat la spitalul municipal de urgență, unde medicii i-au îngrijit piciorul drept rănit de două gloanțe. Viceprimarul Bumbu spune că după ce și-a exprimat opțiunea de vot s-a dus la primărie, iar un bărbat necunoscut, care era însoțit de doi consilieri locali din partea PCRM, l-a lovit ca capul în față. În acel moment, fiul viceprimarului, Sergiu, se afla în apropiere și i-a sărit părintelui în ajutor. Agresorul înarmat l-a împușcat pe băiat în picior, după care, potrivit martorilor, a tras alte cîteva focuri de armă în gol. Comisariatul sectorului Botanica urmează să investigheze cazul.

Laura DUMBRAVĂ

Restanțieri la capitolul respectarea drepturilor omului

Republica Moldova înregistrează regrese majore la funcționarea instituțiilor democratice. În perioada de după alegerile parlamentare din 5 aprilie au fost înregistrate regrese mari ce țin de respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, de independența și imparțialitatea justiției, de liberalizarea presei pofida implementării mai multor reglementări, aprecierea eforturilor de combatere a corupției rămîne minoră, iar fenomenul acestui flagel este perceput ca fiind mai răspîndit. Nu se atestă evoluții majore nici în sfera justiției, iar impactul reformelor este perceput destul de slab. Imaginea justiției a avut mult de suferit în

și soluționarea problemei transnistrene, care demonstrează superficialitatea progreselor anterioare, se constată în numărul 15 al publicației „Euromonitor", un studiu elaborat de un grup de autori sub auspiciile organizațiilor neguvernamentale Expert Grup și Adept.

Regrese puternice în toate domeniile

Studiul constată că toate domeniile monitorizate, începînd de la funcționarea instituțiilor democratice, conflictul transnistrean și pînă la comerțul extern au fost influențate de situația de după alegeri și criza politică din țară, iar funcționarea instituțiilor democratice în perioada monitorizată a degradat în mod dramatic, constată autorii.

Așadar, potrivit raportului, aplicarea violenței și torturii față de persoanele reținute după acțiunile din 7 aprilie, expulzarea unor jurnaliști străini, limitarea accesului la informație sînt doar cîteva dintre încălcările înregistrate după alegerile din 5 aprilie. „Reforma administrației publice locale și celei centrale practic a stagnat în această perioadă. În urma evenimentelor din 7 aprilie", se mai menționează în același raport.

Totodată, potrivit aceleiași surse, și climatul de afaceri a fost puternic influențat de escaladarea tensiunilor politice și sociale, care în paralel cu criza economică a dus la inhibarea tot mai pronunțată a activității unor întreprinderi. Aplicarea regimului de vize cu România reprezintă un semnal de îngrijorare pentru investitorii internaționali. „În această perioadă, domeniul reformelor economice nu au constituit o prioritate importantă pe agenda guvernamentală, în pofida înrăutățirii indicatorilor macroeconomici. Au sporit presiunile administrative asupra mediului de afaceri, iar investițiile străine au scăzut simțitor, din cauza lipsei de încredere față de statul Republica Moldova", mai precizează același raport.

„R. Moldova are nevoie de o modernizare profundă"

De asemenea, în opinia lui Igor Boțan, directorului executiv al Asociației pentru Democrație Participativă (ADEPT), cu mult înainte de alegerile din 5 aprilie s-a accentuat în mod constant importanța modului în care se vor desfășura alegerile din 5 aprilie. „Ceea ce s-a întîmplat după 5 aprilie demonstrează că toată modernizarea a fost făcută în mare măsură artificial", a declarat Boțan, accentuînd că Republica Moldova are nevoie de o modernizare profundă și de revenirea la normalitate.

Consecințele sînt văzute în sondajele de opinie: oamenii percep că lucrurile merg într-o direcție proastă, aproape jumătate din cetățeni resimt impactul crizei economice, a mai declarat dl Boțan, care este și unul din autorii „Euromonitor".

Regrese dar și progrese

Raportul mai constată că în trimestrul II al anului 2009 nu au fost realizate progrese semnificate în implementarea Planului de Acțiuni Uniunea Europeană-Republica Moldova. „Evoluțiile în toate domeniile analizate au fost marcate de campania electorală și de criza politică care a urmat-o. La acestea s-a adăugat și criza economică, în ascensiune încă din trimestrul I al anului 2009, care a afectat negativ toate sectoarele economiei. Totuși unele evoluții pozitive au fost constatate în ajustarea legislației electorale la cerințele Consiliului Europei, consolidarea eficienței administrative, prevenirea și combaterea corupției, consolidarea legislației în domeniul protecției și integrării sociale și a sănătății publice", se precizează în același raport.

Studiul apare cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova în cadrul proiectului „Relațiile UE - Moldova – Monitorizarea Progresului în Contextul Parteneriatului Estic".

„Euromonitor"-ul are drept obiectiv monitorizarea independentă și obiectivă a procesului de implementare a reformelor inițiate conform Planului de Acțiuni Uniunea Europeană-Republica Moldova. „Euromonitor" prezintă rezultatele monitorizării acțiunilor realizate pe parcursul perioadei aprilie-iunie 2009, în domeniile: dialog politic și instituții democratice; consolidarea capacității administrative; conflictul transnistrean; justiție; dezvoltare și reforme economice; dezvoltare și reforme sociale; comerțul internațional; climatul de afaceri.

S.C.

Pentru prima dată în istoria alegerilor din Republica Moldova

Pentru prima oară în istoria alegerilor din Republica Moldova, în ziua alegerilor anticipate din 29 iulie curent, Comisia Electorală Centrală (CEC) a primit rezultate cu privire la desfășurarea alegerilor de la secțiile de votare din toată țara. Elaborarea unui sistem mai avansat de colectare a rezultatelor preliminare ale alegerilor a fost posibilă grație proiectului de asistență electorală finanțat de Uniunea Europeană și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD). „În trecut, rezultatele cu privire la desfășurarea alegerilor erau colectate doar la nivel național și de raion. Sperăm ca odată cu recepționarea informațiilor direct de la secțiile de votare să asigurăm o transparență mai mare și un acces sporit la rapoartele cu privire la rezultate în ziua alegerilor", susține William Hogan, expert principal în cadrul CEC.

Proiectul UE și PNUD pentru asistență electorală a oferit susținere CEC în organizarea unei campanii naționale de informare a alegătorilor, inclusiv a cetățenilor moldoveni care se află peste hotarele țării, procesul de compilare și verificare a listelor alegătorilor și crearea primului Centru Media pentru a îmbunătăți accesul mass-media la informația despre alegeri. În ziua alegerilor, Centrul Media va oferi jurnaliștilor locali și internaționali posibilitatea de a accesa sistemul de colectare a rezultatelor în timp real, pe măsură ce informațiile și datele cu privire la rata de participare apar în sistem.

Împreună cu alte organizații internaționale, proiectul sprijină monitorizarea alegerilor de către Liga de Apărare a Drepturilor Omului din Moldova (LADOM), care implică 2000 de observatori pe termen scurt în ziua alegerilor, precum și numărarea voturilor în paralel. Rezultatele numărării în paralel a voturilor vor fi transmise de la secțiile de votare către oficiul LADOM din Chișinău pentru a fi difuzate a doua zi.

Proiectul de asistență electorală, finanțat de UE și cofinanțat și implementat de PNUD, are ca scop sprijinirea dezvoltării democratice în Moldova prin consolidarea proceselor electorale în perioada ciclurilor electorale 2009-2013 cu un accent imediat pe alegerile parlamentare din 2009. Acesta are drept scop să contribuie la îmbunătățirea registrului de alegători prin utilizarea tehnologiilor informaționale, asigurarea exercitării dreptului la vot al cetățenilor de peste hotarele țării prin diferite activități precum instruire pentru stafful electoral (în parteneriat cu IOM), dezvoltarea capacităților instituțiilor electorale (prin crearea unui sistem permanent de instruire cu participarea specialiștilor internaționali, prin îmbunătățirea procesului de planificare și elaborare a bugetelor în cadrul CEC, utilizarea tehnologiilor informaționale), sporirea rolului CEC în mass-media și educația civică și acordarea asistenței legislative, juridice și de reformă electorală pentru a îmbunătăți modul de soluționare a plîngerilor ce țin de procesul electoral.

Opt milioane pentru susținerea tinerilor

Ministerul Finanțelor a decis să transfere o nouă tranșă de 7,952 milioane lei pentru implementarea a 28 noi proiecte investiționale în cadrul Programului Național de Abilitare Economică a Tinerilor (PNAET).

Scopul Programului Național este dezvoltarea spiritului de întreprinzător în rîndul tinerilor, oferind instruire și credite comerciale rambursabile cu componență de grant persoanelor cu vîrsta cuprinsă între

18-30 de ani. PNAET prevede finanțarea operațiunilor de procurare a unui vast sortiment de echipamente și utilaje noi de producere. Împrumuturile pot fi acordate în valoare de pînă la 300 mii lei, cu un termen de maturitate de pînă la 5 ani. Creditelor în lei acordate beneficiarilor din resursele RISP (Proiectul de Investiții și Servicii în Agricultură) le este aplicată o dobîndă de 8,7%. Începînd cu 15 mai 2009, creditele din resursele FIDA sînt acceptate cu 8%.

De la începutul derulării programului PNAET (iulie 2008) pînă în prezent, au fost aprobate 268 subproiecte în sumă totală de76,07 mln lei, inclusiv grant 30, 43 mln lei (pe parcursul anului 2009 au fost aprobate 88 de proiecte în sumă totală de 24, 01 mln lei, inclusiv grant 9,57 mln lei). Din 268 de credite acordate, 226 au fost acordate întreprinderilor create pe parcursul anilor 2008-2009, și 42 credite – pentru dezvoltarea afacerilor existente; 16 la sută din fondatorii beneficiari sînt femei. Suma medie a unui proiect finanțat este de 299,9 mii lei.

Primul caz de infecție gripală A(H1N1) în Republica Moldova

În Republica Moldova a fost înregistrat primul caz confirmat de infecție gripală A(H1N1) în laboratorul național. Cazul confirmat se referă la o pacientă în vîrstă de 24 ani, din municipiul Chișinău, care s-a întors în țară la 26 iulie, după o călătorie de 2 săptămîni în mai multe țări din Europa.

Ea s-a adresat și a fost internată în Spitalul Clinic de Boli Infecțioase „Toma Ciorbă" la 27 iulie, cu diagnosticul de caz suspect de infecție gripală A(H1N1). Pacientei i se acordă asistența medicală necesară, inclusiv tratamentul cu preparate antivirale. Evoluția bolii este favorabilă. Au fost identificate 25 de persoane care au fost în contact cu pacienta, acestea se află sub supraveghere medicală.

Probele recoltate de la bolnavă sînt transmise la laboratorul de referință regional al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) din Londra, conform procedurilor stabilite.

Ministerul Sănătății continuă supravegherea epidemiologică în țară și colaborează în permanență cu OMS, actualizînd măsurile de control și prevenire a răpîndirii infecției gripale pandemice A(H1N1). Pînă în prezent au fost înregistrate 23 cazuri suspecte de infecție gripală A(H1N1), testele pentru 22 de cazuri sînt negative. Conform datelor OMS, la data de 29 iulie, peste 150 de țări au raportat 175 785 cazuri de infecție gripală A(H1N1), inclusiv 1116 cazuri de deces.

În scopul protecției este important ca populația să conștientizeze necesitatea respectării măsurilor de igienă și de protecție individuală: evitarea contactului strîns cu persoane care par să nu se simtă bine, care au febră, tuse, sau strănută; spălarea pe mîini cu apă și săpun cît mai des; acoperirea gurii și nasului cu batista atunci cînd tușim sau strănutăm; evitarea contactului apropiat cu persoane bolnave sau suspecte, respectarea distanței de cel puțin 1 metru; evitarea, după posibilitate, a frecventării locurilor aglomerate; practicarea obiceiurilor sănătoase, inclusiv somn adecvat, consum de alimente sănătoase și respectarea unui mod de viață activ.

La apariția primelor simptome de boală trebuie să ne adresăm medicului.

Maia Laguta a vrut boicotarea alegerilor

Maia Laguta, preşedintele Asociaţiei „Salvgardare", a vrut boicotarea scrutinului parlamentar anticipat. Cu doar o saptamînă înainte de alegeri, Laguta şi-a adunat adepţii în Piaţa Marii Adunări Naţionale şi le-a cerut să se prezinte la vot, dar să nu aleagă niciun partid. Laguta a solicitat pensionarilor să voteze împotriva tuturor şi, respectiv, să arunce în urne buletine nevalabile.

Nu are în faţa cui protesta

La mijlocul săptămînii trecute, aşa cum obişnuieşte, Maia Laguta şi-a adunat membrii organizaţiei pe care o patronează şi simpatizanţii, cei mai mulţi dintre care sînt pensionari, în faţa Guvernului. Ca de fiecare dată cînd se adună, oamenii s-au plîns pe pensii şi salarii prea mici, iar pe de altă parte, de preţuri şi tarife la servicii exagerat de mari. Ca de fiecare dată, protestatarii au acuzat actuala guvernare că nu le poartă de grijă şi nu face nimic să le facă viaţa mai uşoară. Reamintim că pe parcursul primăverii şi verii anului trecut, Maia Laguta a reuşit să organizeze zeci de proteste, majoritatea dintre acestea au culminat cu altercaţii între poliţie şi pensionari care vroiau să intre în Guvern după explicaţii la mai marii statului.

Se vor revedea după alegeri

La ultimul miting, pensionarii au vorbit puţin şi nu au intenţionat să ia cu asalt clădirea Executivului, aşa cum se întîmpla de cele mai multe ori. Considerînd că pînă la alegeri nu au de la cine cere dreptate, pensii mai mari, tarife mai mici, o viaţă mai bună, pentru că actuala componenţă a Guvernului este provizorie, iar Parlament nu avem, Maia Laguta şi-a îndemnat adepţii să se ducă liniştiţi acasă. Nu pentru foarte mult timp însă. Laguta le-a promis membrilor organizaţiei şi simpatizanţilor că se vor revedea cu forţe noi, după alegerile parlamentare. Şi nu într-o zi oarecare, ci anume în ziua cînd deputaţii nou-aleşi în noul for legislativ se vor întruni în prima şedinţă. „La prima şedinţă ne vom aduna în faţa Palatului Republicii şi le vom revendica aceleaşi cerinţe", a anunţat Maia Laguta, preşedintele Asociaţiei „Salvgardare".

Vrea propriul partid

Tot atunci, Maia Laguta şi-a anunţat adepţii că intenţionează să constituie propriul partid. Acesta, potrivit preşedintelui Asociaţiei „Salvgardare", va fi constituit din oamenii simpli şi se va numi cel mai probabil „Partidul proletariatului". Laguta crede că în rîndurile partidului se vor înscrie 90 la sută din cetăţenii Republicii Moldova.

Reamintim că Maia Laguta a încercat să participe la cursa electorală pentru alegerile parlamentare anticipate care s-au desfăşurat la 29 iulie curent, în calitate de candidat independent. Preşedintele Asociaţiei „Salvgardare" a depus actele pentru înregistrare la Comisia Electorală Centrală, care însă i-au fost respinse pe motiv că organul electoral a depistat în listele susţinătorilor semnături false. Întrebată la protest de ce nu a participat la scrutin, Laguta a declarat că a depus prea tîrziu actele pentru înregistrare.

Laura DUMBRAVĂ

Şedinţa privind eliberarea vizelor în UE pentru transportatorii auto din Moldova

La 28 iulie 2009, în incinta Ministerului Afacerilor Externe şi Integrării Europene al Republicii Moldova, a avut loc şedinţa de lucru cu reprezentanţii ambasadelor şi consulatelor UE la Chişinău în cadrul căreia a fost discutată eficientizarea eliberării vizelor pentru conducătorii auto, care prestează servicii de transport internaţional de mărfuri şi pasageri pe teritoriile statelor membre UE cu vehicule înmatriculate în Republica Moldova.

Şedinţa s-a desfăşurat în vederea realizării înţelegerilor convenite în cadrul Comitetului Mixt de Gestionare a Acordului între Republica Moldova şi Comunitatea Europeană privind facilitarea eliberării vizelor. În timpul şedinţei, la solicitarea MAEIE, reprezentanţii misiunilor diplomatice şi oficiilor consulare ale UE au înaintat propuneri de ameliorare a procesului de eliberare a vizelor pentru transportatorii auto din Republica Moldova.

Cronica poliţistă

Gelozia face victime

Tragedie fără precedent într-un sat din raionul Floreşti. Un bărbat şi-a ucis în bătaie concubina, iar peste trei zile a îngropat cadavrul în apropierea rîului Răut din Floreşti.

La 21 iulie curent, Comisariatul de poliţie Floreşti (CPR Floreşti) a fost sesizat prin telefon de către un bărbat de faptul că vecina sa a dispărut fără veste timp de trei săptămîni.

Imediat, la faţa locului s-a deplasat echipa operativă a poliţiei criminale din cadrul CPR Floreşti. Astfel, forţele de ordine au reuşit să constate că singurul suspect care se face vinovat de dispariţia femeii este concubinul acesteia – Victor Zabica, în vîrstă de 33 de ani, originar din satul Vărvăreuca, raionul Floreşti.

Incidentul a avut loc la 2 iulie curent. În ziua cu pricina, Victor Zabica împreună cu concubina sa au lucrat zilieri într-o gospodărie din localitate. Sosiţi acasă, aceştia au hotărît să servească ceva tărie. La un moment dat, între cei doi s-a iscat o ceartă. Fiind sub influenţa alcoolului, Zabica şi-ar fi învinuit iubita că aceasta l-ar fi înşelat. Ulterior fără a mai zăbovi, Victor Zabica i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii peste cap şi corp concubinei. În urma traumelor primite, femeia a zăcut la pat timp de trei zile, după care a decedat.

Pentru a ascunde urmele crimei, bărbatul a îngropat cadavrul iubitei în preajma gospodăriei unde locuia, în apropierea rîului Răut din Floreşti.

Audiat de poliţie, Zabica şi-a recunoscut vina şi a povestit cu amănuntul cele întîmplate, motivînd că gelozia i-a pus capac răbdării sale.

În prezent, suspectul se află în arestul poliţiştilor de la Floreşti. Pe numele lui a fost iniţiată o cauză penală în baza indicilor prevăzuţi de articolul 151 alin. 4 „Vătămarea intenţionată gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii" Cod penal al Republicii Moldova. Dacă va fi găsit vinovat, Zabica riscă închisoare de la 10 la 15 ani.

Reţinuţi de poliţie pentru şantaj

Doi fraţi din oraşul Leova suspectaţi de şantaj au ajuns pe mîna forţelor de ordine.Este vorba de Victor şi Artur Tipa, în vîrstă de 23 şi 24 de ani. Potrivit Ministerului Afacerilor Interne (MAI), reţinerea tinerilor a fost posibilă după ce în adresa CPR Cantemir a parvenit o plîngere, în care un cetăţean declara că persoane necunoscute îl ameninţă cu răfuiala fizică pe el şi familia lui şi sub un pretext inventat cere de la el 1300 de euro.

Potrivit MAI, operaţiunea de reţinere s-a desfăşurat la terasa „Corido" din oraşul Leova, unde inşii au fost prinşi în flagrant. Aceştia au fost prinşi în momentul în care încasau de la victimă 4000 de lei, marcaţi cu substanţă luminescentă şi creion special cu inscripţia „şantaj". În urma percheziţiei corporale, la Tipa a fost depistat un telefon mobil de model „Nokia", care a fost sustras prin jaf de la victimă în oraşul Cantemir de persoane necunoscute.

În acest caz a fost iniţiată o cauză penală în baza art.189 alin. 2, Cod penal al Republicii Moldova – „Şantaj".

Dacă instanţa de judecată îi va găsi vinovaţi de şantaj, făptuitorii riscă să fie pedepsiţi cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu amendă în mărime de la 10 000 la 20 000 de lei.

Încălcarea dreptului de autor şi a drepturilor conexe

Recent, în adresa Direcţiei de combatere a crimei organizate din cadrul Departamentului serviciilor operative a MAI a parvenit o informaţie operativă precum că la sediul SRL „Neomuzic" de pe strada Socoleni din capitală se înregistrează programe, filme şi opere muzicale cu încălcarea dreptului de autor şi a drepturilor conexe.

Astfel, la data de 22 iulie curent, ca urmare a percheziţiei la SRL-ul „Neomuzic", fondator Grigore Patraşcu în vîrstă de 57 de ani, oamenii legii au depistat 6000 bucăţi compact-discuri înregistrate. În urma verificării informaţiilor plasate pe discurile rigide ale blocurilor de sisteme computerizate a fost constatată instalarea şi folosirea soft-urilor nelicenţiate de pe 4 discuri rigide, care au fost ridicate. Prejudiciul cauzat deţinătorilor de drepturi este de peste 100 000 lei.

Actualmente, este iniţiată procedura de expediere a suporturilor materiale de informaţie către Agenţia de Stat pentru proprietatea intelectuală (AGEPI), în scopul efectuării expertizei specializate pentru stabilirea valorii drepturilor violate, precum şi iniţierea unei cauze penale în baza art.185, alin.1 Cod penal al RM „Încălcarea dreptului de autor şi a drepturilor conexe". Conform legii, comiterea acestui delict se pedepseşte cu amendă de la 16 000 la 20 000 lei sau cu muncă nermunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă de la 40 000 la 80 000 lei cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

Potrivit MAI, de la începutul anului 2009 de către forţele de ordine au fost instrumentate 19 dosare penale pentru încălcarea dreptului de autor şi a drepturilor conexe cu un prejudiciu total cauzat titularilor de drepturi în valoare de circa 4 mln.lei şi 3 procese verbale administrative cu un prejudiciu de circa 120 000 lei.

Bătută şi violată la 77 de ani

O bătrînă de 77 de ani din satul Vîsoca, raionul Soroca a fost bătută, batjocorită şi violată în propria casă. Poliţiştii au identificat şi reţinut principalul suspect. Este vorba de un consătean de-al victimei, în vîrstă de 19 ani, cunoscut cu antecedente penale.

Incidentul a avut loc la data de 25 iulie curent. Sîmbătă, în jurul orelor 16.00, Nadejda Statnic spăla nişte rufe în curte, cînd la un moment dat a intrat un individ. Fiind în stare de ebrietate, avînd în mînă o lamă, a ameninţat bătrîna cu răfuială fizică, cerîndu-i 7000 de lei. Pensionara, speriată, i-a spus că nu are aceşti bani. Atunci agresorul a luat-o la bătaie, după care a pus-o la pămînt, a dezbrăcat-o şi a violat-o. După ce şi-a potolit poftele sexuale, tînărul a încercat să-şi piardă urma – a dat foc ţoalelor de jos şi a închis uşile, lăsînd victima legată în voia soartei. Cu ultimele puteri, Nadejda în genunchi a ieşit afară, reuşind să strige pînă cînd un vecin a auzit-o şi a chemat ambulanţa, pompierii şi poliţia.

Poliţiştii au avut nevoie de cîteva ore de investigaţii operative ca să identifice făptaşul. Acesta s-a dovedit a fi Valerii Catlabuga, în vîrstă de 19 ani, consătean al victimei.

Audiat de oamenii legii, suspectul a mărturisit că s-a dus la consăteancă doar ca să-i ceară datoria din anul trecut – 100 de lei.

În acest caz au fost iniţiate trei cauze penale în conformitate cu art.art.27, 145, 171 şi 188 Cod penal al RM. Dacă instanţa de judecată îl va găsi vinovat pe Valerii Catlabuga de tentativă de omor, viol şi tîlhărie, el riscă să stea la „răcoare" pînă la 15 ani.

Afaceri muşamalizate cu mărfuri de contrabandă

Ca urmare a unor acţiuni investigativ-operative întreprinse, ofiţerii BPDS „FULGER" au constatat şi documentat o reţea bine organizată de contrabandişti. Potrivit MAI, de cîţiva ani grupul se ocupă cu introducerea prin contrabandă din Ucraina pe teritoriul Moldovei a mărfurilor de larg consum în proporţii mari, eschivîndu-se de la plăţile vamale.

Astfel, poliţiştii au oprit, pe traseul Căuşeni-Anenii Noi, automobilele de model „Mercedes", condus de Nicolae Gaibu, în vîrstă de 33 de ani, şi „Opel Omega", la volanul căruia se afla chişinăuianul Dumitru Novitchii, de 25 de ani. Poliţiştii au constatat că în aceste maşini se aflau mărfuri de larg consum, aduse ilegal în ţară din Odesa, piaţa „KM 7", Ucraina. Marfa estimată la 127 000 lei a fost confiscată, iar poliţiştii cercetează cazul în vederea stabilirii tuturor circumstanţelor şi persoanelor implicate în această fărădelege pentru a lua o decizie conform art. 248 Cod penal al RM „Contrabanda".

În cel de-al doilea caz, la poliţie a parvenit o informaţie operativă precum că şoferii autocarului de pe ruta Chişinău-Odesa de o perioadă îndelungată de timp au pus „pe roate" o afacere ilegală. În declaraţie se mai spunea că şoferii rutei introduc în Republica Moldova din regiunea Odesa marfă de larg consum pe cale de contrabandă, cu scop de comercializare la pieţele din Chişinău.

Ca rezultat al informaţiei şi al acţiunilor investigative efectuate, pe traseul Palanca-Ştefan Vodă, oamenii legii au stopat un autocar de model „Mercedes". După ce a fost efectuat controlul, poliţiştii au depistat genţi şi colete cu marfă de larg consum. Bunurile erau ascunse în locuri speciale prin schimbul construcţiei caroseriei autocarului, în regiunea motorului. Valoarea totală a mărfii se estimează la circa 25 000 lei. Cercetările poliţieneşti au mai scos la iveală că lotul de marfă a fost introdus de şoferi prin vama Palanca, eschivîndu-se de la controlul vamal, fără a fi achitate taxele vamale. Cazul este examinat de poliţie pentru stabilirea tuturor circumstanţelor şi persoanelor implicate în acest delict.

S.C.

• La solicitarea cititorilor

Taxa de stat pentru cazurile judiciare şi unele aspecte legale ale acesteia

La redacţie se adresează cetăţeni care solicită diverse informaţii ce ţin de taxa de stat ca formă a cheltuielilor de judecată.

Pentru acest scop ne vom referi la capitolului VII din Codul de procedură civilă, în special la art. 83 din acest capitol, conform căruia taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau căror̆a li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

Articolul 84 al aceluiaşi capitol prevede că se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (iniţială şi reconvenţională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanţei judecătoreşti, cererea de declarare a insolvabilităţii, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, de recurs şi de revizuire, precum şi cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătoreşti, articolul 85 referindu-se la cazurile de scutire de taxa de stat.

Astfel de taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc:

a) reclamanţii în acţiunile:

– de reintegrare în serviciu, de revendicare a sumelor de retribuire a muncii şi în alte revendicări legate de raporturile de muncă;

– ce decurg din dreptul de autor şi din drepturile conexe, din dreptul asupra invenţiilor, desenelor şi modelelor industriale, soiurilor de plante, topografiilor circuitelor integrate, precum şi din alte drepturi asupra proprietăţii intelectuale;

– de încasare a pensiei de întreţinere;

– de reparaţie a prejudiciului cauzat prin vătămare a integrităţii corporale sau prin altă vătămare a sănătăţii ori prin deces;

– de reparaţie a daunei materiale cauzate prin infracţiune;

– de revendicare a reparaţiei prejudiciului cauzat prin poluarea mediului înconjurător şi folosirea iraţională a resurselor naturale;

– de revendicare a indemnizaţiilor de protecţie socială;

– născute din raporturi de contencios administrativ;

– pentru sesizările privind declararea ca fiind ilegale a manifestărilor şi adunărilor nesancţionate;

b) cetăţenii Republicii Moldova – pentru cererile de înfiere;

c) minorii – pentru cererile de apărare a drepturilor lor;

d) persoanele supuse represiunilor politice – în pricinile privind represiunile;

e) avocaţii parlamentari – pentru cererile privind apărarea intereselor petiţionarilor ale căror drepturi şi libertăţi constituţionale au fost încălcate;

f) procurorul, autorităţile publice, organizaţiile şi persoanele fizice care, conform legii, sînt împuternicite să adreseze în instanţă cereri în apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime ale unor alte persoane ori în apărarea intereselor statului sau ale societăţii şi să depună cereri de contestare a hotărîrilor instanţelor judecătoreşti;

g) organele afacerilor interne şi Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei – în revendicarea compensării cheltuielilor de urmărire a persoanelor care se eschivează de la plata pensiilor de întreţinere, de la reparaţia prejudiciului cauzat prin vătămare a integrităţii corporale sau prin altă vătămare a sănătăţii ori prin deces, de la plata impozitelor şi altor obligaţii la bugetul statului; compensării cheltuielilor de căutare a debitorului şi a bunurilor lui sau a copilului luat de la debitor în temeiul unei hotărîri judecătoreşti, precum şi a cheltuielilor de păstrare a bunurilor luate de la debitor şi puse sub sechestru şi a bunurilor debitorului evacuat din locuinţă;

h) instituţiile de asistenţă socială – în acţiunile de regres împotriva cauzatorului de daună, pentru încasarea de la acesta a ajutoarelor şi pensiei ce se plătesc persoanei prejudiciate sau membrilor ei de familie;

i) autorităţile publice centrale, organele centrale de specialitate ale administraţiei publice, Curtea de Conturi şi organele subordonate lor, finanţate de la bugetul de stat, precum şi autorităţile administraţiei publice locale – la înaintarea acţiunilor şi la contestarea hotărîrilor instanţelor judecătoreşti, inclusiv în cauzele examinate în procedură de contencios administrativ, indiferent de calitatea lor procesuală;

j) Agenţia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală – în cazul contestării hotărîrilor şi deciziilor ei privind procedura de înregistrare a obiectivelor de proprietate intelectuală;

k) organizaţiile obşteşti ale invalizilor, instituţiile, întreprinderile şi asociaţiile de instruire şi de producţie ale invalizilor – în toate acţiunile şi pentru toate cererile lor;

l) părţile – în litigiile privind reparaţia prejudiciului cauzat prin condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, prin aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma impunerii angajamentului scris de a nu părăsi localitatea ori prin aplicare ilegală a sancţiunii administrative a arestului;

m) participanţii la proces – pentru plîngerile lor împotriva încheierilor judecătoreşti;

n) părţile – în pricinile privind revizuirea hotărîrilor.

o) Compania Naţională de Asigurări în Medicină şi agenţiile ei teritoriale (ramurale) – în acţiunile intentate împotriva persoanelor fizice şi juridice care se eschivează de la achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală; în acţiunile intentate împotriva prestatorilor de servicii medicale sau a lucrătorilor medicali, în scopul compensării materiale a prejudiciului cauzat sănătăţii persoanei asigurate din culpa acestora; în acţiunile intentate împotriva persoanelor fizice şi juridice responsabile pentru prejudiciul cauzat sănătăţii persoanei asigurate şi în acţiunile în regres. Pot fi stabilite prin lege şi alte cazuri de scutire a părţilor de plata taxei de stat.

Eliberarea, la cerere, a copiilor de pe actele judecătoreşti pentru participanţii la proces se face fără plata taxei de stat. Eliberarea repetată de copii de pe acelaşi act se supune taxei de stat. În funcţie de situaţia materială, persoana fizică poate fi scutită de judecător (de instanţa judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părţi a ei.

Articolul 86 al Codului de procedură civilă referitor la cazurile de amînare şi eşalonare a plăţii taxei de stat prevede că judecătorul sau instanţa judecătorească este în drept să decidă amînarea sau eşalonarea plăţii taxei de stat pentru una sau pentru ambele părţi, ţinînd cont de situaţia lor materială. Dacă reclamantul nu a plătit în termen taxa de stat, instanţa scoate cererea de pe rol. Persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanţa de judecată a acţiunilor de urmărire a creanţelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanţiilor acordate, a tranzacţiilor încheiate şi a actelor de transfer de proprietate, precum şi la atacarea hotărîrilor judecătoreşti adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării de către instanţa de judecată a hotărîrii.

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

? ***La moment locuim împreună cu soţul, după care intenţionăm să divorţăm. Ne interesează însă ce prevede legislaţia referitor la împărţirea bunurilor comune ale soţilor.***

Maria Chicu, Criuleni

Articolul 25 din Codul familiei reglementează relaţiile referitoare la împărţirea proprietăţii în devălmăşie a soţilor. Potrivit acestuia, împărţirea proprietăţii în devălmăşie a soţilor poate fi făcută atît în timpul căsătoriei, cît şi după desfacerea ei, la cererea oricăruia dintre soţi. Proprietatea în devălmăşie poate fi împărţită în baza acordului dintre soţi.

În caz de neînţelegere, determinarea cotei-părţi a fiecărui soţ în proprietatea în devălmăşie, precum şi împărţirea acesteia în natură, se face pe cale judecătorească. La împărţirea proprietăţii în devălmăşie, instanţa judecătorească, la cererea soţilor, stabileşte bunurile ce urmează să fie transmise fiecăruia dintre ei. Dacă unuia dintre soţi îi sînt transmise bunuri care depăşesc cota ce-i revine celuilalt soţ i se poate stabili o compensaţie bănească sau de altă natură.

Bunurile procurate pentru copiii minori (îmbrăcăminte, încălţăminte, rechizite şcolare, instrumente muzicale, jucării etc.) se transmit gratuit soţului împreună cu care locuiesc copiii. Depunerile făcute de soţi pe numele copiilor lor minori sînt proprietate a copiilor şi nu se iau în considerare la partaj. Dacă bunurile comune au fost împărţite în timpul căsătoriei, acestea devin bunuri personale ale soţilor, iar bunurile care nu au fost împărţite, precum şi bunurile dobîndite ulterior de către soţi, sînt proprietate în devălmăşie a acestora.

Pentru împărţirea bunurilor proprietate în devălmăşie a soţilor a căror căsătorie a fost desfăcută, se stabileşte un termen de prescripţie de 3 ani.

? ***Potrivit articolului 281 din Codul civil, după expirarea termenului de prescripţie extinctivă, debitorul poate refuza executarea obligaţiei. Mă interesează dacă există o procedură oficială de înregistrare a refuzului de executare a obligaţiei atunci cînd creditorul (prestator de servicii comunale) în termen de trei ani nu a întreprins măsuri pentru executarea obligaţiei, iar părţile nu au încheiat contract în acest sens.***

Radu Grecu, Chişinău

Articolul 514 din Codul civil stabileşte că obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii. Potrivit articolului 267 din acelaşi cod prin termen de prescripţie extinctivă se înţelege termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţa de judecată dreptul încălcat, iar în baza art. 271 acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripţia, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripţia poate fi opusă de îndreptăţit numai în cazul în care instanţa se pronunţă asupra fondului.

Reieşind din normele expuse, nu rezultă obligaţia debitorului de a întocmi un act oficial privind refuzul executării obligaţiei pentru cazul expirării termenului de prescripţie, creditorul fiind în drept, ţinînd cont de normele care reglementează prescripţia extinctivă, să-şi apere în instanţa de judecată dreptul încălcat.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(iulie 2009, nr. 28(287)

Citaţii în judecată

Curtea de Apel Economică solicită prezentarea cet. Sturza Mihail, Serbin Veaceslav, Coseacov Iurie, membri ai CCL 223, pentru data de 17 septembrie 2009, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 112) în calitate de intervenienţi accesorii la cererea Denisova V., IjboldinaV., GanganV. către CCL 223.

Judecător M. Moraru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Leontina-Farm", pentru data de 4 august 2009, ora 11.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de ÎM „Hendrix Bail" SRL, privind încasarea sumei de 10 989,93 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ICS „Impex-VSV" SRL, pentru data de 12 octombrie 2009, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de AZEL „Ungheni-Business", privind încasarea sumei de 11 385,82 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Alexa-X", pentru data de 29 septembrie 2009, ora 10.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Orhei".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Liliana Andriaş

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Xiop-Com", pentru data de 1 octombrie 2009, ora 8.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Micron".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Liliana Andriaş

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Intersilt-Consult", pentru data de 12 octombrie 2009, ora 11.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Optim-Comerţ".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Gonţa Victoria" cu sediul în Chişinău, str. Miron Costin nr.20, apt.(of.) 84, pentru data de 12 octombrie 2009, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Cerprodcom", privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Iard Com" cu sediul în Chişinău, str. Albişoara nr. 76/5, apt.(of.) 70, pentru data de 12 octombrie 2009, ora 9.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Cerprodcom", privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Bulimaga Ion, pentru data de 6 august 2009, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Lernicom", privind restituirea pagubei materiale.

Judecător V. Braşoveanu

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Preguza Ion şi Cucuietu Ion Gheorghe, pentru data de 9 septembrie 2009, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de reclamaţi pe cauza civilă la acţiunea lui Ţurcan Anatolii către Compania de Asigurare „Mobias", privind recuperarea prejudiciului.

Judecător A. Catană

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Gaber Andrei, cu domiciliul în Chişinău, bdul Cuza Vodă nr. 7/3, apt. 24, pentru data de 25 august 2009, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 24) în legătură cu examinarea cauzei civile intentate de CIA „Asito", privind restituirea prejudiciului.

Judecător Iurie Cotruţă

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Panna Natalia, pentru data de 1 septembrie 2009, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Panna Vasilii, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător I. Timofei

***

Judecătoria Cimişlia solicită prezentarea cet. Ghimbatîi Evghenia Tudor a.n. 09.01.1988 cu domiciliu în Cimişlia, s. Albina, pentru data de 13 august 2009, ora 8.30, la şedinţa de judecată (Cimişlia, str. Constantin Stamati nr. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Balan Andrei, privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Serghei Papuha

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Şarifov Nusratullo a.n. 1968, ultimul domiciliu nu este cunoscut, pentru data de 17 august 2009, ora 10.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Şarifova Ecaterina, privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Negruţa

***

Judecătoria Cahul, în conformiatate cu cerinţele art. 108 şi art. 103 a CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dulce Silvia, a.n. 06.02.1654 şi Dulce Radu, a.n. 24.02.1974, ambii cu ultimul domiciliu cunoscut în s. Baurci-Moldoveni, Cahul, pentru data de 21 august 2009, ora 8.30, la şedinţa de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr.8, bir. 211) în calitate de intervenienţi în cauza civilă nr. 2-1710/09, privind revizuirea hotărîrii Judecătoriei Cahul din 06.11.2005, la cererea revizuentei Ionescu Maria.

Reclamanţilor Dulce Silvia şi Dulce Radu li se propune să prezinte probele de care dispun referitor la pricină. În caz de neprezentare a unor astfel de probe şi de neprezentare a intervenientului în instanţă, pricină va fi examinată în lipsa acestuia şi a probelor de care dispune.

Judecător Vitalie Movilă

ÎN ATENŢIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul" publică „Citaţii în judecată" din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasaţi la Chişinău. E de ajuns să expediaţi prin fax (nr. 577690) copia dispoziţiei de plată şi citaţia propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul" poate fi procurat în toate chioşcurile.

Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicaţia periodică **„DREPTUL"**

Băncile nu au fost informate despre caracteristicile dolarilor falşi

Casele de schimb valutar şi băncile nu au fost informate despre caracteristicile dolarilor falşi depistaţi de Ministerul Afacerilor Interne.

Surse din cadrul administraţiei Băncii Naţionale a Moldovei (BNM) au relatat pentru INFOTAG că deocamdată nici BNM şi nici casele de schimb valutar nu au primit informaţii referitoare la indicatorii calităţii bancnotelor false.

Această informaţie a fost confirmată şi de alte surse de la casele de schimb private şi de la bănci.

La una din case un corespondent al unei agenţii de ştiri a aflat că recent unul din clienţi a cerut verificarea unei bancnote de 100 dolari care trezea suspiciuni. Bancherii nu au putut depista după calitatea tiparului şi a indicilor de protecţie semne de falsificare. Toţi care au cercetat bancnota au spus că suspiciuni trezeşte doar hîrtia, care este mai groasă şi mai densă decît de obicei. Banca a refuzat să primească asemenea bancnote.

Surse din cadrul serviciului de presă al MAI au relatat că în prezent „experţii încearcă să depisteze caracteristicile diferite ale dolarilor SUA falşi, deoarece pentru utilizatorul obişnuit acestea practic nu se deosebesc de original".

Aceleaşi surse au precizat că „faptul precum că bancnotele sînt false este constatat oficial în baza depistării echipamentului, materiei prime pentru producţie, semifabricatelor, produsului finit fals şi în baza recunoaşterii persoanelor reţinute".

Referitor la pagubele pe care ar putea să le aducă aruncarea masivă a dolarilor falşi depistaţi, toţi experţii şi bancherii susţin că suma de $2 mln în nici un fel nu ar putea afecta cursul valutar de piaţă şi al leului, piaţa ar fi consumat aceşti bani fără a-i observa".

În opinia experţilor independenţi, $2 mln reprezintă mai puţin de 3% din circuitul lunar al pieţei dolarului, care la moment constituie circa $80 mln sau 0,03% din tot numerarul aflat în circulaţie.

MAI a menţionat că deocamdată ancheta nu a reuşit să depisteze dacă banii falşi au fost distribuiţi în Moldova. Potrivit informaţiei operative, care încă se verifică, $2 mln au ajuns şi pe piaţa Ucrainei şi aproximativ aceeaşi sumă în România.

Miercurea trecută MAI a publicat rezultatele operaţiunii pentru depistarea grupării care se ocupa cu fabricarea şi distribuirea bancnotelor false de 100 dolari. Afară de bancnote finite în sumă de $2 mln şi de $20 mln nefinite, a fost depistat echipament de calculator şi matrice. În urma operaţiunii au fost reţinute 12 persoane suspecte.

Bogaţii din Moldova se ascund după garduri de trei metri

Practic în toate statele din regiune se fac topuri ale celor mai bogate persoane. Sînt editate ediţii speciale în care este descris cine sînt, cum au cîştigat banii, ce domenii sînt cele mai profitabile şi uneori chiar cît de cinstiţi sînt posesorii acestor averi. Numai în Moldova acest subiect rămîne a fi unul tabu.

Unii ar zice că într-o ţară săracă precum este Moldova bogat pe căi cinstite nu poţi ajunge. Probabil că este aşa. În acelaşi timp, se ştie că niciodată bogăţia nu s-a distribuit în mod democratic sau în funcţie de intelect, sau după bunătatea sufletului.

Totodată, ar fi greşit să credem că ajung bogaţi doar cei mai răi, fără scrupule, dispuşi să calce totul în picioare. Bogaţii nu sînt cei răi, iar săracii cei buni.

Probabil că şi bogaţii noştri ar trebui să facă mai mult pentru ca imaginea schematică creată în jurul averilor lor să fie schimbată. Pentru aceasta ar fi nevoie de o mai mare transparenţă în activitatea ce o desfăşoară, lucru pe care însă mulţi din ei nu îl agreează. Şi este clar de ce.

„Organele" statului ar putea să le facă zile fripte. Un fost mare bancher de la noi chiar mi-a replicat cîţiva ani în urmă că nu aşi avea niciun drept ca să-i calculez veniturile şi averea. Chiar şi pe baza datelor publice.

Totuşi a estima averile celor mai bogaţi moldoveni rămîne, deocamdată, un lucru de domeniul fantasticului. Or, foarte puţini oameni de afaceri deţinători de companii îşi fac publice rapoartele financiare. Majoritatea se străduiesc să-şi ascundă veniturile prin tot soiul de firmuliţe înregistrate în raiurile fiscale, iar imobilele şi maşinile luxoase după garduri de beton de trei metri înălţime.

Poate din aceste motive în rndul celor mai mari întreprinderi din Moldova practic sînt de negăsit afaceri private începute de la zero.

Aceasta nu semnifică însă că în Moldova nu există tineri care şi-au făcut averea în faţa calculatorului, înfiinţînd, cu cîteva mii de lei primiţi de la părinţii ce muncesc la negru peste hotare, firme specializate în programe IT. Avem şi oameni care s-au îmbogăţit din investiţii în construcţii sau din tranzacţii imobiliare, lucru inevitabil în perioadele în care preţul caselor şi al terenurilor au crescut într-un ritm ameţitor. Avem însă şi mulţi concetăţeni care cred că a cumpăra ieftin şi a vinde mai scump este, oarecum, necinstit. Chiar şi autorităţile le califică aceste tranzacţii ca speculaţii imobiliare.

Esenţa capitalismului însă constă în faptul să simţi cînd un bun, un produs, o proprietate, o acţiune sînt subevaluate şi să le vinzi apoi în momentul în care acestea vor fi evaluate altfel. Sau investind în producerea a ceva despre care tu crezi că societatea va avea nevoie.

În ultimii ani au apărut unele estimări asupra averilor unor moldoveni, care însă sînt foarte departe de o estimare în stilul Forbes sau Capital. Sînt de fapt nişte zvonuri, precum şi cel despre faptul că Ecaterina, nepoata preşedintelui Voronin, este cea mai bogată urmaşă din Moldova, sau că Gabriel Stati ar avea o avere de două miliarde dolari.

Pînă cînd vom rămîne să ne bazăm doar pe nişte zvonuri? Poate că e timpul să rupem cercul vicios şi să nu ne mai ascundem după garduri cu sîrmă ghimpată sau de beton.

Aniversări

Vitalie PÎRLOG, ministrul Justiţiei
Mult stimate domnule Vitalie Pîrlog,

Un om ales cuprinde expresia imensă a mai multor însuşiri. Însuşirile cu care a fost înzestrată prin excelenţă personalitatea dumneavoastră cu siguranţă vă ajută în depăşirea tuturor problemelor inerente domeniului în care v-aţi afirmat. Şi aceasta pentru că dumneavoastră nu vă lăsaţi doborît de împrejurări, făcîndu-ne să înţelegem că atunci cînd vremurile sînt mai tulburi trebuie să fim mai pregătiţi să le înfruntăm.

Prin forţa exemplului propriu, prin fapte înălţătoare în sine dumneavăstră demonstraţi calea înnobilării omeneşti ce tinde spre culmile europene mult rîvnite. Realizările obţinute confirmă pe bună dreptate funcţia de protector al Legii şi Adevărului pe care o exercitaţi prin chibzuită muncă, cu dăruire de sine, proiectîndu-i originalitatea inconfundabilă, irepetabilă.

Toate acestea ne aduc încă o dată convingerea că singura viabilitate ajunsă aproape eternă este munca.

La acest popas aniversar, în această zi de o semnificaţie aparte pentru dumneavoastră venim cu calde felicitări şi urări de bine. Vă dorim multă sănătate, ani mulţi înainte, fericiţi, cele mai frumoase împliniri în plan profesional şi personal, noi realizări şi cît mai multe clipe de înălţare sufletească.

La mulţia ani!

* * *

Nina TRACIUC,
judecător Curtea de Apel Chişinau – 50 de ani
Mult stimată Nina Traciuc,

În aceste zile de o semnificaţie aparte pentru dumneavoastră, cînd marcaţi o frumoasă aniversare, vă adresăm un mesaj de felicitare avînd certitudinea că trăiţi sentimentul unei depline satisfacţii, că aveţi ce pune pe cîntarul realizărilor.

Responsabilităţile pe care vi le-aţi asumat la afirmarea dvs ca judecător v-au obligat la eforturi duble, triple chiar şi n-aţi dat greş. Iar acest fapt ne este confirmat de seriozitatea,originalitatea, sobrietatea, tenacitatea, perseverenţa – caltăţi de care daţi dovadă în tot ceea ce faceţi.

Urările noastre de sănătate vin să întregească sărbătoarea dumneavoastră. Vă felicităm cu ocazia frumoasei aniversări şi vă dorim sănătate, bucuria speranţelor împlinite şi o viaţă cît mai frumoasă alături de cei dragi.

La mulţi ani!

* * *

Valeriu DOAGĂ,
Judecător Curtea Supremă de Justiţie – 55 de ani
Mult stimate domnule Valeriu Doagă,

Cu ocazia frumoasei dumneavoastre aniversări vă adresăm sincere felicitări şi urări de bine. În acest an ea semnifică vîrsta la care se împletesc în cel mai fericit mod realizările în muncă cu înţelepciunea vieţii imprimînd sens existenţei.

Aveţi un stil aparte de a munci, de a face dreptate, ce presupune tenacitate, eforturi excepţionale, elan şi crez, cîştigînd prin aceasta stima şi respectul celor din jur, plasîndu-va în rîndul oamenilor merituoşi din domeniul ce vi l-aţi ales ca destin.

Primuţi cele mai sincere urări de sănătate, fericire însoţite de succese, iar toate acestea să vă întregească imaginea şi să vă contureze efigia.

La mulţi ani!

* * *

*Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere **Ala Nogai**, judecător CA Economică; **Liuba Pruteanu**, judecător Buiucani; **Raisa Botezatu** vicepreşedintele CSJ; **Angela Catană**, judecător Centru; **Eugenia Fistican**, director executiv INJ, **Valentina Clevadî**, judecător CSJ; **Ghenadie Nicolaev**, judecător CSJ; **Veaceslav Lazari**, judecător Străşeni; **Iurie Hîrbu**, vicepreşedintele judecătoriei Teleneşti; **Vasile Grib**, judecător CA Chişinău; **Valeriu Castraveţ**, procuror, şef al Direcţiei investigaţii generale din cadrul Procuraturii Generale.*

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
***Echipa* Dreptul *şi* Revista naţională de drept**

Cele mai luxoase hoteluri din lume

The Money Channel a realizat un top cu cele mai luxoase hoteluri din lume în care sînt camere care depăşesc sume enorme. Au geamuri antiglonţ, ferestrele camerelor sînt antiglonţ, vedere panoramică la Lacul Geneva şi Munţii Alpi. Aici au acces doar şefii de stat şi celebrităţile. Una dintre ele este fostul preşedinte american Woodrow Wilson.

antichităţi rare, un design de excepţie, majordomi ce stau la dispoziţie nonstop, mobilă aurită, băi şi spa personale, sub cerul liber, o panoramă de vis şi o limuzină la dispoziţie. Aceste hoteluri reprezintă o nouă deschidere în era luxului, unde bogăţia se măsoară în miliarde de dolari, iar confortul şi securitatea au alte standarde.

Aşadar, pe locul 1 se afla apartamentul regal de la Hotel President Wilson din Geneva. Oferă lift privat, uşile şi

Apartamentul costă 39 000 de dolari pe noapte.

Pe locul 2 se află apartamentul de la etajul 7 al Hotelului Martinez din Cannes, Franţa. Beneficiaţi de patru dormitoare, o terasă enormă, jacuzzi şi o panoramă de excepţie la Mediterană. Printre cei care au locuit aici se numără Elton John şi Elizabeth Taylor. Preţul – 37 200 dolari pe noapte.

Locul 3 este deţinut de The Royal Villa din staţiunea Lagonissi, Atena, Grecia. Vila are trei dormitoare, piscină interioară, piscină încălzită în exterior, sală de fitness, bucătărie complet echipată, living uriaş. Are o panoramă spectaculoasă spre munţi şi mare. Este destinat exclusiv celor faimoşi şi bogaţi, pentru 34 088 de dolari pe noapte.

Pe locul 4 în topul nostru este hotelul Burj Al Arab din Dubai, cel mai înalt hotel din lume. Cel mai scump apartament este Royal Suite, ce costa 28 000 dolari pe noapte. Fostul preşedinte american Bill Clinton a stat aici.

Pe locul 5 se află apartamentul prezidenţial de la Hotel Cala di Volpe din Sardinia, Italia. Este un duplex localizat în turn, are trei dormitoare, trei băi, o piscină exterioară cu apă sărată, solar, sală de fitness, toate personale. Preţul pentru o noapte este de 27 277 de dolari.

Locul 6 este adjudecat de Paradise Island din Bahamas, cu Bridge Suite at Atlantis. Aceste 10 apartamente sînt construite ca un pod între turnurile hotelului Atlantis. De aici şi numele. Celebrităţi ca Oprah Winfrey şi Michael Jackson au lăsat aici 25 000 de dolari pe noapte, preţul unui astfel de apartament.

Am ajuns la locul 7, poziţie deţinută de Palace Suite Elounda Beach Hotel and Resort din Creta, Grecia. Este destinaţia celor care au nevoie de mult spaţiu. Sînt 2 vile, iar cea principală are 4 dormitoare, fiecare cu propria baie, living şi dining room, sală privată de fitness, bucătărie ultrautilată, 2 piscine exterioare. Dacă nu e de ajuns, mai aveţi la dispoziţie şi un bungalow cu alte dormitoare şi livingroom. Totul pentru 21 030 de dolari pe noapte.

Acestea sînt apartamente ce depăşesc 20 000 de dolari pe noapte şi oferă, pe lîngă cele amintite, şi confortul psihic pe care îl poţi avea cînd ştii că dormi într-una dintre cele mai scumpe camere de hotel din lume.

Înjurăturile reduc durerea fizică, susţin cercetătorii britanici

Nu e frumos, dar e mai puţin dureros. Cîţiva cercetători britanici au stabilit că înjurăturile pot reduce senzaţia de durere fizică, atunci cînd ne lovim sau corpul ne este rănit.

Experţii au ajuns la această concluzie după ce au efectuat o serie de teste pe un grup de studenţi voluntari. Aceştia au fost puşi să-şi ţină cît pot de mult mîinile în apă îngheţată. La primul test, tinerii au fost rugaţi să înjure cît timp au mîinile scufundate, iar la al doilea nu au avut voie să spună decît cuvinte frumoase. Experimentul a demonstrat că la prima încercare studenţii au rezistat cu mîinile în gheaţă cu pînă la 40 de secunde mai mult decît la al doilea test, pentru că nu simţeau durerea atît de acut.

Experţii spun că această metodă de autoapărare în faţa durerii fizice are la bază accelerarea ritmului cardiac, prin impunerea unei stări de agresivitate.

Caleidoscop

Fantoma lui Michael Jackson la Neverland

Fantoma lui Michael Jackson a putut fi văzută la Neverland în timpul unui reportaj din cadrul ediţiei speciale „Inside Neverland" de la CNN.

Înregistrarea a avut loc, zilele trecute, la ferma Neverland. La un moment dat, în capătul unui culoar apare o umbră cenuşie, care traversează coridorul, de la stînga la dreapta.

Realizatorii de la CNN au observat apariţia spectaculoasă cînd montau reportajul. Ei spun că ar putea fi vorba chiar de fantoma lui Michael Jackson.

O prinţesă saudită care risca pedeapsa cu moartea pentru adulter a primit azil în Marea Britanie

O prinţesă saudită, care are un copil nelegitim cu un britanic, a primit azil politic în Marea Britanie, după ce a explicat că riscă pedeapsa cu moartea pentru adulter dacă va fi trimisă înapoi în ţara sa de origine.

Tînăra, căsătorită cu un membru al familiei regale din Arabia Saudită şi căreia justiţia britanică i-a garantat anonimatul, a convins un judecător să îi acorde azil, explicînd că, în urma adulterului, riscă pedepsa cu moartea în ţara sa, potrivit cotidianului britanic.

Un purtător de cuvînt al Ministerului britanic de Interne a refuzat să confirme informaţia, explicînd că nu face comentarii despre cazuri individuale.

Prinţesa s-ar număra printre cîţiva saudiţi care au obţinut în secret azil în Marea Britanie şi a căror existenţă nu este recunoscută oficial de autorităţile britanice, pentru că ar reprezenta o critică implicită la situaţia drepturilor omului din Arabia Saudită.

Prinţesa s-a întîlnit cu amantul său britanic, care nu este musulman, în timpul unui sejur la Londra. Ea a rămas însărcinată un an mai tîrziu şi s-a întors în Marea Britanie pentru a naşte. După plecarea din Arabia Saudită, familia şi soţul său au întrerupt orice contact cu ea.

Adulterul este pasibil de pedeapsa capitală în Arabia Saudită, ţară unde este aplicată foarte strict legea islamică.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriştilor din Moldova
Redactor-şef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,
Stelina CIOBANU,
Laura DUMBRAVĂ
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIŢĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei.
Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 1562